

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY ORAZ W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH

DLA ZESPOŁU SZKÓŁ IM. BOHATERÓW WRZEŚNIA 1939 ROKU W IŁAWIE.

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W myśl tego dokumentu szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki odurzające.

W rozporządzeniu § 10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

Pozostałe akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii z późn. zm.
2. Ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późn. zm.
3. Ustawa z dnia 06.04.1990 r.. zm. o policji z późn. zm.

Wykaz procedur:

1. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.
2. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia. (wyzwiska).
3. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych (MP3, MP4, inne) na zajęciach szkolnych.
4. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
5. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).
6. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

7. Procedura przypadku uzyskania informacji, że uczeń, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
8. Procedura przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
9. Procedura przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
10. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.
11. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia na terenie szkoły.
12. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.
13. Procedura postępowania: sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły.
14. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- pracownik szkoły
- nauczyciel
- wychowawca
- dyrektor szkoły

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się do poleceń **wszystkich pracowników** szkoły.

1. Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

Pracownik szkoły

1. **Zdecydowanie i stanowczo**, nie wdając się w dyskusje, całkowite **przerwanie negatywnych** zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. **Rozdzielenie stron.**
3. **Ustalenie granic:** nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. **Ocena zagrożenia** i podjęcie decyzji o rodzaju interwencji.
5. **Rozmowa z uczniem** – zwrócenie uwagi na jego niewłaściwe zachowanie.
6. **Zgłoszenie** zaistniałego zdarzenia **wychowawcy klasy.**

Wychowawca

1. **Rozmowa** z wychowawcą klasy.
2. **Upomnienie wychowawcy** i odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.
3. **Poinformowanie rodziców o zaistniałym fakcie**, wezwanie ich do szkoły.
4. Gdy sytuacja się powtórzy zgłoszenie ucznia na **Zespół Wychowawczy.**

2. Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

Pracownik szkoły

1. **Zdecydowanie**, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusje, **całkowite przerwanie negatywnych** zachowań sprawcy wobec ofiary
2. **Rozdzielenie stron.**
3. **Ustalenie granic:** nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. **Ocena zagrożenia** i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji.
5. **Udzielenie pierwszej pomocy** ofierze zdarzenia i **zabezpieczenie miejsca zdarzenia.**
6. **Wezwanie pomocy medycznej** w razie konieczności.
7. **Wezwanie wychowawcy**(w przypadku jego nieobecności dyrektora szkoły lub jego zastępcy) rozpoczęcie procedury wobec sprawcy zdarzenia.

Wychowawca

1. **Powiadomienie dyrekcji** o zaistniałym zdarzeniu.
2. **Powiadomienie i wezwanie rodziców** sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia
3. **Rozmowa indywidualna** ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.
4. **Interwencja Zespołu Wychowawczego.**
5. Obniżenie oceny z zachowania.

II. Procedura postępowania w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska).

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły **przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające** ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – **podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego** wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów zgodnie z Ustawą z dn. 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela.

III. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych (MP3, MP4, inne...) na zajęciach szkolnych.

1. Uczniowie szkoły mogą posiadać w szkole telefon komórkowy oraz inne urządzenia elektroniczne.
2. Przyniesione urządzenia muszą być wyłączone i nie można ich używać podczas zajęć lekcyjnych, bibliotecznych itp.
3. Uczniowie przynoszą do szkoły urządzenia na własną odpowiedzialność. W uzasadnionym przypadku mogą je zostawić w depozycie.
4. Uczeń, któremu odebrano urządzenie otrzymuje odpowiedni wpis w dzienniku szkolnym.
5. W razie nieprzestrzegania powyższych zasad wychowawca, nauczyciel lub dyrektor zobowiązany jest do:
 - a) odebrania urządzenia na czas zajęć lekcyjnych.
 - b) W razie powtórnego nieprzestrzegania powyższego zapisu, uczeń może odebrać urządzenie tylko za pośrednictwem rodziców. Konsekwencją tego czynu będzie obniżenie oceny z zachowania o 1 stopień.

IV. Procedura postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela)

Nauczyciel

1. **Słowne zwrócenie uwagi** na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. **Próba uspokojenia** sytuacji w klasie.
3. W przypadku **konfliktu między uczniami – rozdzielenie stron.**
4. W przypadku **braku reakcji ze strony uczniów - poinformowanie o dalszych konsekwencjach.**
5. **Powiadomienie wychowawcy klasy.**

Wychowawca

1. **Rozmowa wychowawcy klasy, zwrócenie uwagi** na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje
2. W przypadku **powtórzenia się zachowania** lub czynu o dużej szkodliwości – **upomnienie**, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w dzienniku szkolnym.
3. **W każdym przypadku, powiadomienie rodziców** (prawnych opiekunów).

4. W przypadku **braku reakcji na interwencję nauczyciela** i wychowawcy, **powiadomienie Zespołu Wychowawczego**.
5. **Obniżenie oceny z zachowania**.
6. **Konsekwencje:** zgodne ze Statutem szkoły.

V. Procedura postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły)

1. **Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców** i ew. kuratora sądowego.
2. **Przeprowadzenie rozmowy przez dyrektora szkoły** ze sprawcą.
3. **Powiadomienie policji, sądu rodzinnego**.
4. **Obniżenie oceny z zachowania** oraz odpowiedni wpis do dziennika.
5. **Nagana dyrektora szkoły**.

VI. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. **Interwencja** – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku **braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować** w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. **Wezwanie rodziców**.
4. W przypadku **dużej szkody** obligatoryjne **wezwanie policji**.
5. **Wszczęcie procedur prawnych** mających na celu **wyciągnięcie konsekwencji materialnych** wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
6. **Obniżenie oceny z zachowania**.

VII. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. **Przekazać** uzyskaną **informację wychowawcy klasy**.
2. **Wychowawca informuje** o fakcie **dyrektora szkoły**.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. **Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły**, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, **dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji policję (specjalistę ds. nieletnich)**.

5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

VIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych używek powinien podjąć następujące kroki:

1. **Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.**
2. **W razie konieczności odizolowuje ucznia** od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. **W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia udziela pierwszej pomocy**, wzywa pielęgniarkę i **wzywa pogotowie ratunkowe.**
4. **Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów**, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły i powiadamia policję.
5. **Wychowawca wzywa do szkoły rodziców** (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności.
6. **Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji**, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
7. Jeżeli **powtarzają się przypadki**, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to **dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) i sądu rodzinnego.**
8. W każdym tego typu przypadku uczeń **otrzymuje naganą.**

IX. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. **Nauczyciel zachowując środki ostrożności**, w obecności drugiej osoby **zabezpiecza substancję przed dostępem** do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. **O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły**, który ma obowiązek **wezwać policję.**
3. Po przyjeździe **policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję** i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

X. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.

1. **Powiadomienie dyrekcji szkoły.**
2. **Nauczyciel w obecności innej osoby**(wychowawcy, dyrekcji) **ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp.**

Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.

3. W przypadku **oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzonej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.**
4. **Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa** w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
5. W przypadku, gdy **uczeń odmawia oddania substancji** – policja w obecności rodziców ucznia przeprowadza rewizję.
6. **Wychowawca i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami.** Proponuje podpisanie kontraktu
7. **Udzielnie uczniowi nagany** i obniżenie oceny z zachowania.
8. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XI. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia na terenie szkoły.

1. **Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.**
2. **Wychowawca powiadamia** o fakcie **rodziców** (prawnych opiekunów) ucznia.
3. **Rozmowa dyscyplinująca** i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie. Propozycja podpisania kontraktu.
4. **Udzielenie upomnienia** i odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.
5. W wypadku braku dalszej reakcji ucznia zgłoszenie go na Zespół Wychowawczy i obniżenie oceny ze sprawowania.

XII. Procedura postępowania w sytuacji wagarów ucznia.

1. W przypadku nieobecności ucznia w szkole, rodzic zobowiązany jest poinformować wychowawcę osobiście lub telefonicznie o przyczynach tejże nieobecności.
2. **W przypadku braku informacji od rodziców o nieobecności ucznia** dłuższej niż 2 dni wychowawca zobowiązany jest do kontaktu telefonicznego z rodzicami ucznia i ustalenie przyczyny jego nieobecności..
3. W przypadku, gdy **rodzic nie wiedział o nieobecności** ucznia – wychowawca wpisuje w dzienniku szkolnym **nieobecność nieusprawiedliwioną.**
4. Uczeń ma obowiązek dostarczyć usprawiedliwienie swojej nieobecności na najbliższej godzinie wychowawczej, najpóźniej w ciągu tygodnia.
5. W przypadku **zdiagnozowania wagarów** ucznia **wychowawca przeprowadza rozmowę** z uczniem, informuje o konsekwencjach, udziela **upomnienia wychowawcy** oraz sporządza odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym, jeśli dany czyn będzie się powtarzał uczeń jest kierowany na zespół wychowawczy.
6. **Skierowanie ucznia na Zespół Wychowawczy** z uwzględnieniem etapów postępowania zgodnych ze statutem:
 - upomnieniem zespołu wychowawczego,
 - ostrzeżeniem zespołu wychowawczego,
 - naganą zespołu wychowawczego,
 - upomnieniem dyrektora zespołu,
 - ostrzeżeniem dyrektora zespołu,

- naganą dyrektora zespołu,
 - przeniesieniem do innej równoległej klasy,
 - przeniesieniem do innej szkoły,
 - skreśleniem z listy uczniów, na zasadach określonych w § 39.
7. W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązania telefonicznego kontaktu z rodzicami ucznia – **po nieobecności dłuższej niż 7 dni wychowawca wraz z pedagogiem wysyła pisemne zawiadomienie do rodziców lub prawnych opiekunów o absencji ucznia i niezrealizowania przez niego obowiązku szkolnego.**
 8. W przypadku **nie reagowania prawnych opiekunów/rodziców** na przedłużające się wagary, **wizyta wychowawcy w domu** ucznia.
 9. W przypadku **dalszego braku reakcji rodziców (prawnych opiekunów)** ucznia **wszczęcie postępowania administracyjnego** i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego przez organ prowadzący
 10. Dalsze postępowanie leży w gestii organu prowadzącego.

XIII. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły.

1. **Udzielenie pierwszej pomocy** w zależności od potrzeb (np. unieruchomienie kończyny, założenie opaski uciskowej, sztuczne oddychanie).
2. **Wezwanie pielęgniarki.**
3. **Wezwanie lekarza** lub karetki pogotowia (w zależności od potrzeby).
4. **Zawiadomienie rodziców o wypadku.**
5. Obserwacja poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia.
6. **Poinformowanie dyrektora** szkoły o zaistniałym wypadku.
7. **Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły** zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

XIV. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.

1. **Rozmowa wychowawcy z uczniem** celem ustalenia przyczyn i sprawcy kradzieży.
2. **Poinformowanie dyrektora** szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. **Wezwanie do szkoły rodziców** uczniów i przekazanie informacji na policję.
4. **Sporządzenie zapisu** w dzienniku szkolnym.
5. Dalszy tok postępowania prowadzi policja.
6. W przypadku nie znalezienia sprawcy postępowanie przejmuje policja.

Procedury opracowała komisja:

Elżbieta Pardo
 Magdalena Sobotka
 Danuta Gnieciak
 Anna Brzozowska
 Katarzyna Cherek

Ława dn. 19.06. 2013r